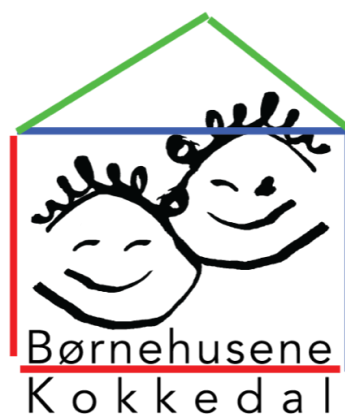

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehusene Kokkedal 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Leg og legefællesskaber

Sprog og nærværende samspil

En legende tilgang i rutinerne

Inddragelse af børns perspektiver

Ledelse af reflekterende læringsmiljøer

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vores cirkulære mødestruktur understøtter kontinuerlig refleksion og evaluering. I forbindelse med hvert årshjulstema holder vi Temapersonalemøder, Evalueringspersonalemøder og Lederforberedelsesmøder, som bygger videre på hinanden.

Refleksionen på møderne kobles tæt sammen med praksis gennem eksperimenter beskrevet i et refleksionsskema, hverdagsfortællinger om eksperimenterne, minianalyser af legemiljøet, aftale skemaet ”3 ting vi voksne skal være gode til” samt forskellige andre refleksionsredskaber med fokus på specifikke indsatsområder.

Under corona har evalueringskulturen været organiseret i mindre enheder, men vi genoptager mødestrukturen efter sommerferien 2021.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har hidtil arbejdet med afsæt i den nationale læreplan.

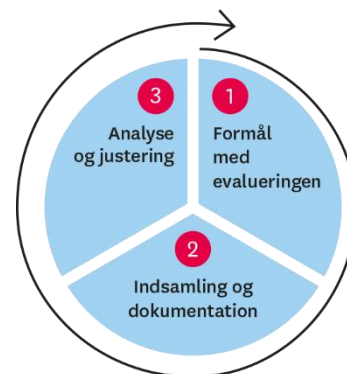
Udover personalemøderne har vi arbejdet med indholdet gennem:

- Visionsdag november 2019 med grupperefleksion omkring en Vision 2025 for Børnehusene Kokkedal.
- Medarbejderkonference om sprogarbejdet januar 2020 med oplæg v. Pia Thomsen, Thea Thyre Sørensen og Tanja Christensen.
- Oplæg v. Anette Bruun, Hanne Warming og Line Togsverd.
- Refleksionsforløb for faglige fyrtårne i samarbejde med Susanne Søholt samt lokalt sideløbende.
- Efteruddannelse af ledere, faglige fyrtårne og påbegyndt efteruddannelse for alle øvrige medarbejdere.
- Samarbejde med Nils Falk omkring Ph. D. projekt om de voksnes rolle ift. fantasilegen.

Fremadrettet i 2021

De drøftelser og tilbagemeldinger, som er opstået i forbindelse med dette arbejde, er blevet opsamlet og transformeret ind i en ramme for planlagte gruppedrøftelser i 2021, hvor ledergruppen og en medarbejder fra hvert hus skal bidrage til udarbejdelsen af Børnehusene Kokkedals tolkning af målene for de 6 nationale læreplanstemaer. Processen skal munde ud i en skriftlig redegørelse for, hvordan vi lokalt arbejder hen imod læreplansmålene ud fra det fælles faglige grundlag, og som dermed går et skridt tættere på praksis end den kommunale oversættelse af den styrkede pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Fælles legemanuskripter

Fokus:

Hvordan lykkes vi med at invitere alle børn ind i legefællesskaber, hvordan giver vi legen værdi i egen ret, og hvordan får vi inddraget børnenes perspektiver i legeaktiviteterne?

Hvorfor:

I lyset af den styrkede pædagogiske læreplan skal vi bevæge os væk fra at se legen som et instrument for andre slags læring. Vi skal i højere grad have fokus på, om børnene får en god oplevelse ved at deltage i en leg, og at børnene oplever at være med i et legefællesskab – uden andre formål end dette.

Nærværende samtaler

Fokus:

Hvordan kan vi gennem justeringer i vores egen adfærd give alle børn adgang til nærværende samspil og samtaler? Hvordan bliver vi endnu bedre til at vise interesse for barnets perspektiv, følge barnets spor, støtte barnet i at udtrykke sig, blive i samtalen med barnet og skelne mellem udviklings-/undervisningstone?

Hvorfor:

Dette er en vigtig forudsætning for, at vi kan leve op til vores forpligtelse i den styrkede pædagogiske læreplan ift. børnenes trygge tilknytning og alsidige udvikling, opgaven med børnenes demokratiske dannelse samt opgaven omkring sprogudvikling.

Inddragelse af børns perspektiver

Fokus:

Hvordan kan vi bestræbe os på at inddrage barnets perspektiver i måden, vi tilrettelægger hverdagen på? Og hvordan fastholder vi refleksionen over vores egen andel i, hvordan mødet med det enkelte barn udspiller sig.

Hvorfor:

Det er vores opgave at sikre alle børnene en hverdag, hvor de oplever nærvær og samspil med os voksne, hvor de oplever at blive set, hørt og forstået. Det kræver, at vi kan skelne mellem vores egne læringsmål for børnene og bestræbelsen på at inddrage børnenes perspektiver.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Fælles legemanuskripter

Dokumentation: Legeanalyser, eksperimenter i praksis dokumenteret i refleksionsskemaer, praksisfortællinger.

Nærværende samtaler

Dokumentation: Relationsskemaer, eksperimenter i praksis dokumenteret i refleksionsskemaer, praksisfortællinger, iagttagelser foretaget af Anette Bruun.

Inddragelse af børns perspektiver

Dokumentation: Registrering af eksempler på inddragelse i skema, hverdagsfortællinger, børneinterview og børns udsagn om leg dokumenteret i børneavis.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Fælles legemanuskripter

Hvad lærte vi:

- At der ofte er et eller to børn i hver børnegruppe, som har brug for støtte til at komme ind i legefællesskaberne.
- Hvordan arbejdet med legen samtidig styrker det sproglige læringsmiljø.
- At børnene ofte leger mere kønsopdelt i de selvorganiserede lege og mindre kønsopdelt i de voksenigangsatte lege.
- Hvordan Fælles legemanuskripter kan bruges som redskab til at inkludere børn i udsatte positioner.
- At forældrene har vigtig viden om børnenes interesser, som kan omsættes til legemanuskripter, og at dokumentationen i Min læringshistorie med fordel kan inddrages i udviklingen af legemiljøet.
- At legemanuskripter ikke skal bruges til at indfri andre læringsformål men til at styrke legen i sig selv.
- At vi nogle gange ikke får skelnet klart mellem et fokus på børnenes interesser og de voksnes læringsmål for børnene i de konkrete lege.
- At der er behov for en fortløbende systematisk opmærksomhed på udviklingen af legemiljøet, hvis vi skal sikre, at alle børn bliver inkluderet i legefællesskaberne.

Nærværende samspil og samtaler

Hvad lærte vi:

- At de fleste børn, men ikke alle børn i lige høj grad, har adgang til nærværende samspil og samtaler.
- At vi har brug for jævnlige at lave en systematisk gennemgang af, hvilke børn vi skal have særlig opmærksomhed på at invitere ind i nærværende samspil og samtaler.
- At vi har forskellige forståelser af, hvad det vil sige at indgå i nærværende samspil og samtaler.
- Vi opnåede konkrete erfaringer med, hvordan vi i praksis kan vise interesse for barnets perspektiv, følge barnets spor, stille åbne spørgsmål, støtte barnet i at udtrykke sig, blive i samtalen med barnet og skelne mellem udviklings- og undervisningstone.
- At have mere opmærksomhed på både verbale og nonverbale samspil samt turtagning.
- At organisering i små grupper og klar rollefordeling er vigtigt for nærværet gennem hele dagen.
- At ledelsessparring tæt på praksis kan bidrage til flere nærværende samspil og samtaler.

Inddragelse af børns perspektiver

Hvad lærte vi:

- At vi som voksne ofte forstår den samme situation på forskellige måder, fordi vi har forskellige opfattelser af, hvad det vil sige at inddrage børnenes perspektiver, samt hvornår eller hvordan det er hensigtsmæssigt at inddrage børnenes perspektiver.
- At dialogen om konkrete situationer kan få os til at ændre opfattelse af og tilgang til inddragelse.
- At børnene kan byde ind med meget og være meget deltagende, når de får muligheden.
- Når børnene er med til at forme udviklingen af et legemanuskript, kan deres bidrag give de voksne et indblik i børnenes perspektiver.

- I højere grad at turde slippe kontrollen, undre os sammen med børnene og lade os føre med af deres optagetheder.
 - At vi i mange situationer i hverdagen ikke har ret meget fokus på at inddrage børnenes perspektiver.
 - At inddragelse ikke behøver være enten-eller, og at det med et målrettet fokus godt kan lade sig gøre at inddrage børnenes perspektiver i højere grad ifm. legeaktiviteter, ture, rutiner mm.
 - At nærværende samspil og samtaler er en forudsætning for inddragelse.
 - At inddragelsen kræver, at vi er oprigtige i mødet med børnene, og at vi har fokus på et tilstræbt indefra perspektiv (jf. Hanne Warming).
 - At det normkritiske blik på praksis kan hjælpe med at få øje på vores hensigter og børnenes perspektiver.
 - At inddragelse af børnenes perspektiver kan hjælpes godt på vej af en legende tilgang.
-

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Justeringer i praksis omkring Fælles legemanuskripter

- Der er i praksis en skærpet opmærksomhed på at igangsætte lege, som imødekommer interesser og forudsætninger hos børn, som ikke så let/ofte får adgang til leg med andre børn.
- Der er i praksis en skærpet opmærksomhed på at igangsætte flere lege, som giver hele børnegruppen mere alsidige legeerfaringer, og som i højere grad giver børnene mulighed for at danne venskaber på tværs af køn.
- Vi arbejder med en klar rollefordeling, så én kan fordybe sig i legeaktiviteten, mens andre tager sig af omsorg og praktiske ting.
- Vi veksler som voksne mellem at gå foran, ved siden af og bagved børnene i legeaktiviteterne.
- Vi anvender i højere grad et fælles sprog og klare aftaler omkring arbejdet med legen.
- Vi anvender Fælles legemanuskripter mere fleksibelt, så de løbende justeres og udformes med afsæt i børnenes aktuelle interesser, relationer og behov.
- Vi har fokus på vores egen refleksion, sprogbrug og handling i brugen af Fælles legemanuskripter i praksis.
- Tilretning af skemaet til legeanalyser, så der bl.a. skelnes skarpere mellem børnenes interesser i legene og de voksnes læringsmål for børnene, og så kønsperspektivet trækkes mere frem.

Justeringer i praksis omkring nærværende samtaler

- Der er lokalt igangsat rammesat ledelsessparring med medarbejdere om, hvad det konkret vil sige at indgå i nærværende samtaler med børnene, fx under måltiderne. Herunder er der sat fokus på at skelne mellem den voksnes læringsmål og børnenes perspektiver.
- Der er i praksis en skærpet opmærksomhed på at inddrage alle børn i nærværende samtaler.
- Vi arbejder mere i mindre grupper.
- Vi har fokus på at give børnene mere tid i dialogen.
- Vi arbejder med nudging af det fælles sprog omkring nærværende samtaler.
- Vi går i dialog med hinanden om, hvordan noget kan siges på andre måder.

Justeringer i praksis omkring inddragelse af børns perspektiver

- Der er blevet igangsat lege, som i højere grad imødekommer vuggestuebørns behov for fysisk udfoldelse, ud fra iagttagelser af, hvad børnene med deres kroppe har vist interesse for.
- Børnene er blevet inddraget i dialog om, hvornår man tager på ture ud af huset, hvor turene kan gå hen, hvad der skal ske på turene, og hvad der har været de mest betydningsfulde oplevelser på turene.
- Børnenes initiativer og interesser bruges som pejlemærker i den pædagogiske planlægning.

Bl.a. bruges indholdet i børnenes lege som pejlemærker for inddragelse af deres interesser.

- Det er blevet afprøvet, hvordan børnene kan inddrages i beslutninger om, hvilke lege der skal sættes i gang for hele legegruppen, bl.a. gennem børns tegninger af lege (kendte eller selvopfundne), som de gerne vil lege med deres kammerater og de voksne.
- Vi understøtter fælles sprogbrug om inddragelse gennem nudging.
- Vi stiller spørgsmål til hinandens praksis, bl.a. gennem eksperimenter i praksis.
- Vi øver os aktivt i at sætte os i barnets sted og reflekterer over, hvordan barnet mon oplever at deltage i rutiner, overgange, måltider mv.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrerepræsentanter fra Områdebestyrelsen har deltaget i arbejdsdagen om Vision 2025 i 2020, hvor der blev samlet op på eksisterende erfaringer og tænkt i visioner på baggrund af disse i forhold til de seks læreplanstemaer i den styrkede pædagogiske læreplan.

Bestyrelsen er blevet præsenteret for indeværende evaluering på bestyrelsesmøde den 17. juni. Bestyrelsen er forberedt på at blive inddraget i videre drøftelser af samarbejdet mellem forældre og medarbejdere omkring børns læring med afsæt i evalueringen.

Bestyrelsen har forud for evalueringen gjort opmærksom på, at nogle forældre savner mere ensartethed i omfanget og karakteren af dokumentation på Aula. Dette har ført til drøftelser i MED og ledergruppen, hvorefter dette tema er skrevet ind i Årsplanen 2021.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Udvikling af legemiljøet og legekulturen

Evalueringen peger både på gode erfaringer men også på behov for fornyet opmærksomhed på kvaliteten af legemiljøet. Konkret skal vi have fokus på:

- Videndeling omkring og videreudvikling de eksisterende erfaringer med at sikre alle børn adgang til legefællesskaberne med særligt fokus på de voksnes betydning for legen.
- Etablere fælles fagsprog omkring arbejdet med leg, bl.a. gennem nudging og fælles aftaler.
- Gå på genbesøg i metoden Fælles legemanuskripter med fokus på formål og anvendelse. Herunder introducere nye kolleger, som er ansat under coronaperioden, til metodens formål og anvendelse.
- Indarbejde Fælles legemanuskripter som arbejdsredskab i den almene hverdagspraksis.
- Erfaringsdele anvendelsen af Fælles legemanuskripter omkring børn i udsatte positioner.
- Inddrage ny viden fra forskningsprojektet ”Pædagogisk deltagelse i børns fantasileg” v. Ph. D. studerende Nils Falk, som har foretaget observationer og analyser af de voksnes praksis omkring leg og legeaktiviteter i en af vores børnehaver i 2019 og 2020.

Nærværende samspil

Vi er blevet opmærksomme på et behov for at sætte fokus på følgende:

- Etablering af et fælles sprog om, hvad det vil sige at være nærværende.
- Fokus på skelen mellem udviklings- og undervisningstonen og betydningen heraf.
- Fastholde organisering i mindre grupper over hele dagen.
- Arbejde med rummelighed i forhold til en fleksibel indretning af hverdagen, som skaber mulighed for at blive i de nærværende samspil og samtaler, når de opstår.
- Systematisk opsøgende opmærksomhed på børn, som ikke selv opsøger voksenkontakten.
- Udforskning af hvordan turtagning og dialog kan forstås og håndteres i ikke-verbale samspil.

Inddragelse af børns perspektiver

Evalueringen viser et behov for fremadrettet fokus på følgende:

- Etablering af en fælles forståelse af, hvordan vi forstår det at inddrage børns perspektiver.
- Mere systematisk inddragelse af forældrenes viden om børnenes interesser.
- Fokus på at lade sig føre og lade planlægningen bevæge af børnenes optagetheder og bidrag.
- Fokus på rollen som faglig kulturbærer, og hvordan denne kan understøtte inddragelsen.

Leg og musik som en integreret del af hverdagen

- Videreførelse af de foregående års erfaringer med en legende tilgang i rutiner og aktiviteter.
- Tilføje mere sang og musik i hverdagen med afsæt i børnenes perspektiver gennem projektet "Sanserummet" v. sanger og børnekulturformidler Yasmin Steenholdt i første halvår af 2021.

Traditionernes pædagogiske formål og indhold

Vi er blevet opmærksomme på, at flere af vore traditioner ikke virker tidssvarende, ligesom de ikke afspejler vores mangfoldige brugergruppe. Her ser vi derfor et behov for en udvikling af læringsmiljøet gennem følgende fokusområder:

- Introducere nye medarbejdere, som er ansat i coronaperioden, til det normkritiske perspektiv på den pædagogiske praksis.
- Genbesøg og nytænkning af de pædagogiske formål og visioner for vores fælles traditioner i områdeinstitutionen med inddragelse af børns perspektiver og normkritisk refleksion.
- Igangsætte refleksion over, hvordan vi kan fejre og opretholde traditioner på et fagligt reflekteret grundlag anno 2021. Opstarten af dette arbejde vil indgå i processen med at beskrive BHK's tolkning af læreplansmålene i den styrkede pædagogiske læreplan.

Kommunikationen med forældrene omkring barnet

På baggrund af tilbagemeldinger fra bestyrelsen, erfaringer fra coronaperioden samt indeværende evaluering skal følgende igangsættes:

- Temadag for områdebestyrelsen i efteråret 2021 om kommunikation med forældre omkring barnet med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan.
- Udarbejde børneavis med fokus på børnenes perspektiver.
- Videndeling om forsøg med digitalisering af Min læringshistorie.
- Nytænkning af forældrearrangementer.

Tværgående fremadrettede opmærksomheder og indsatser

Evalueringen peger på et behov for at skabe klare koblinger mellem indholdet i den styrkede pædagogiske læreplan og den enkelte medarbejders praksis. Mange af hverdagens handlinger afspejler lovgrundlaget, men det bliver ikke altid synligt for den enkelte medarbejder, at det sker. Samtidig er der medarbejdere, bl.a. nyansatte under coronaperioden, som efterlyser mere indføring i lovgrundlagets substans samt en tæt ledelsessparring ift. hvordan det fælles faglige grundlag skal og kan udmøntes i praksis.

Der skal derfor fremadrettet arbejdes videre med den enkelte medarbejders kendskab til indholdet i den styrkede pædagogiske læreplan, herunder alle aspekter i det fælles faglige grundlag og de 6 læreplanstemaer. Der skal sideløbende fortsat arbejdes med aflæring af den tidligere smalle læringsforståelse og arbejdsmetoder, som var koblet til den gamle læreplan.

Dette skal ske gennem:

- Temapersonalemøder i alle huse om den styrkede pædagogiske læreplan i september 2021.
- Workshops om hvordan vi tolker de 6 læreplanstemaer i september 2021.
- Udarbejdelse af dokumentet "Sådan arbejder vi med den styrkede pædagogiske læreplan i Børnehusene Kokkedal", en lokal tolkning af det fælles faglige grundlag og læreplansmålene.
- Rammesætte PUS-samtaler i tæt kobling til indholdet i den styrkede pædagogiske læreplan.
- Kommunens efteruddannelse af det pædagogiske personale fra november 2021.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Den anderledes organisering som følge af corona restriktioner har midlertidigt nødvendiggjort en anderledes mødeform, hvor vi kun har kunnet samles og reflektere i mindre grupper i de enkelte huse. Der er et udbredt ønske blandt medarbejderne om at vende tilbage til vores forholdsvist nye mødestruktur med temapersonalemøder og evalueringspersonalemøder, som blev sat på pause som følge af coronarestriktionerne. Oplevelsen var, at mødestrukturen og de tilhørende refleksions- og evalueringsredskaber fungerede rigtig godt og har givet mening i den fortløbende udvikling og kvalificering af praksis.

Vores nye mødestruktur har som en del af det gennemførte udviklingsprojekt Ledelse af reflekterende læringsmiljøer bidraget til at omsætte faglig refleksion til konkret handling. Det at samme tema er gennemgående for Temapersonalet mødet og Evalueringspersonalemødet og den mulighed dette skaber for at genbesøge temaet, oplever medarbejderne som fagligt givende i kombination med en tæt ledelsesmæssig opfølgning på medarbejdernes eksperimenter og refleksion i praksis. Den faglige ledelsessparring på medarbejdernes praksis fremhæves i evalueringen som et vigtigt element i implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan, og som flere medarbejdere har et ønske om at opleve i endnu højere grad.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Som beskrevet ovenfor vil vi i efteråret 2021 for første gang gennemføre en proces, som skal munde ud i udarbejdelsen af en lokal skriftlig tolkning af de nationale læreplansmål, og hvordan vi arbejder med dem i Børnehusene Kokkedal.